

Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця

№ 2

Журнал

червень 2025

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Молодіжний економічний вісник
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

№ 2
червень 2025
Журнал

Виходить щоквартально

Засновник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Видавець – ФОП Стожук А. П.

Ідентифікатор медіа: R30-02756
(рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№ 685, протокол № 9 від 7 березня 2024 року).

Затверджено на засіданні
вченої ради університету
Протокол № 2 від 27.06.2025 р.

Періодичність – щоквартально.
Мова видання – українська, англійська, французька, німецька.

Засновано в січні 2015 року згідно з рішенням вченої ради.

Редакційна колегія

Пилипенко А. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ імені Семена Кузнеця (головний редактор)

Бриль М. С. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Власенко Т. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Вовк В. А. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Гриневич Л. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Журавльова І. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Яценко Р. М. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Малярець Л. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Назарова Г. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Пушкар О. І. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Тищенко В. Ф. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Чернишов В. В. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Ястремська О. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Поштова адреса засновника:

61165, Україна, м. Харків, пр. Науки, 9а, Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

Конт. телефон: (057)702-03-04

Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.

Рішення про розміщення статті приймає редакційна колегія. У текст статті без узгодження з автором можуть бути внесені редакційні виправлення або скорочення.

Редакція залишає за собою право їх опублікування у вигляді коротких повідомлень і рефератів.

У разі копіювання чи передрукування матеріалів посилання на електронний журнал обов'язкове.

Свідectво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи ДК № 4853 від 20.02.2015 р.

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2025

ЗМІСТ

Альтшулер Л. В. Інтернет-інструменти та їх вплив на маркетингову діяльність підприємства	7
Андрієвська Д. О. Інструменти управління репутаційними ризиками та вплив корпоративної соціальної відповідальності на довіру споживачів	9
Андрійченко О. О. Розробка стратегії інтернет-маркетингу для підприємства	12
Arshava T. The role of globalization in shaping companies' foreign economic strategies.....	15
Берднікова А. І. Вплив конкурентної стратегії на ефективність діяльності підприємств.....	18
Безун Д. О. Сучасний стан державної молодіжної політики в Україні: проблеми та перспективи.....	20
Вратух М. Dynamic growth of marketing in the age of digitalization	23
Булахова А. В. Роль мотивації та підтримки персоналу закладів громадського харчування в умовах воєнного стану.....	25
Волик Д. Д. Особливості формування інтегрованої системи міжнародних маркетингових комунікацій у сфері ІТ	27
Галкіна С. О. Особливості кадрової політики в українських компаніях, плинність кадрів.....	30
Гриценко А. М. Конфлікти в організаціях: причини, наслідки та шляхи вирішення	32
Гридіна Д. О. Особливості соціальної підтримки молоді на ринку праці України	35
Гудименко О. І. Вплив диджиталізації на маркетингову діяльність	37
Давидова А. М. Роль ESG-факторів у формуванні інвестиційної привабливості підприємства	40
Єременко А. А. Ключові аспекти розробки інтернет-маркетингової стратегії підприємства	43
Жданей Б. Є. Фактори впливу на конкурентоспроможність компанії в сучасному середовищі	46
Жорник А. Д., Андрієнко А. Д. Сутність і теоретичні засади конкурентоспроможності персоналу організації	49
Жук М. В. Аналіз ринку рекламної діяльності та прогнозування бізнес-ситуації в роздрібній торгівлі	52
Зайцева А. В. Теоретичні основи формування іміджу громадської організації	56
Захаренко І. Д. Теоретичні засади адаптації персоналу на підприємстві	59
Зеленська К. Є. Напрями підвищення якості життя населення	62
Зеленчук Д. В. Особливості аналізу ефективності інтернет-маркетингових кампаній підприємства	64
Івахненко А. О. Формування конкурентних переваг підприємства на основі інноваційних підходів.....	67
Калабіна К. Є. Вплив цифрових технологій на управління людськими ресурсами: як цифровізація змінює кадрове адміністрування.....	69

Каменчук М. І. SWOT-аналіз як основа формування маркетингових стратегій підприємств	75
Капля В. О. Корпоративна культура на підприємстві: вітчизняний досвід	79
Квартенко К. Р. Особливості сучасних інструментів маркетингу	82
Кірієнко К. В. Ризики та можливості для банківської системи України в умовах воєнного стану	84
Кірющенко Д. М. Теоретичні засади соціально-психологічної адаптації військовослужбовців до цивільного життя	88
Ковальова А. В. Принципи та підходи формування стратегії конкурентного позиціонування бренду	91
Ковальова Ю. С. Мотивація персоналу підприємства в умовах воєнного стану	94
Ковік А. Є. Сучасні тенденції розвитку маркетингових комунікацій на підприємстві	96
Kokosha K. Optimization of warehouse logistics management in enterprises during military conditions	99
Колеснікова А. В. Розвиток підприємств різних галузей і бізнес-моделей під час воєнного стану та їх перспективи у поствоєнний період	101
Колісник В. Е. Удосконалення використання трудового та соціального потенціалу підприємства	105
Колісник К. В. Психологічні аспекти адаптації вимушених мігрантів до нових умов праці	108
Корабельська К. А. Вплив стратегічного управління якістю на конкурентоспроможність підприємства	110
Koshcheieva D. International standards in the field of social protection: impact on local initiatives	113
Кравцова Ю. Р. Реформування процедур скорингу та оцінки платоспроможності позичальників у період воєнного стану	116
Крупський В. В. Китай як архітектор нового світового порядку	119
Кульбак А. О. Лояльність споживачів: фактори, що впливають на довіру до підприємства	121
Куценко М. І. Особливості впровадження штучного інтелекту у роботу соціальних працівників в Україні	124
Ларін А. С. Сучасні підходи до маркетингової діяльності підприємств на основі поведінки споживачів	127
Lemen П. Procurement management enterprises based on the definition attractive suppliers in the military time	129
Литвин Д. С. Етапи розробки системи нематеріальної мотивації персоналу	131
Майстро М. А. Роль держав Балтії у європейській безпековій архітектурі	134
Мачихіна О. В. Вплив бренду на процес прийняття рішення про покупку	137
Машарова В. В. Сучасні підходи до організації маркетингової діяльності підприємства на зовнішніх ринках	139

Мельник О. Є. Ризики та можливості антикризового ціноутворення для підприємств України	142
Міхальченко Є. Д., Мішина А. О. Теоретичні засади розвитку іміджу міжнародної страхової компанії	144
Mozhar K. Improvement of internet marketing strategies of the enterprise.....	147
Мушніна А. П., Луговий Б. В. Гейткіпінг як нова філософія, концепція та механізм ухвалення рішень в інтересах гітей	149
Наumenko Д. В. Основні аспекти управління неціновою конкурентоспроможністю підприємств текстильної промисловості	152
Обриньба Я. Ю. Міжнародні альянси США: стратегічні пріоритети та глобальний вплив.....	156
Овдijenko А. О. Сучасні тенденції впровадження «зелених» технологій у галузі логістики.....	159
Павленко М. В. Соціальна реклама як засіб інформування та підтримки вразливих груп населення	162
Пасечник К. Д. Мотивація як фактор ефективності праці.....	165
Петренко В. В. Зелений маркетинг як сучасний інструмент просування продуктів сфери послуг.....	167
Пушкіна Я. В. Маркетингові стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості	170
Rylov D. Organization of foreign economic activity of an enterprise in the pharmaceutical sector in Ukraine	172
Романова К. А. Формування технології використання соціальних мереж для просування бренду підприємства.....	176
Сергеев О. А. Теоретичні основи маркетингової комунікаційної політики	178
Сердюк Т. О. Форми виходу підприємства сфери послуг на міжнародні ринки.....	180
Слюсар С. О. Підходи до формування стратегії розвитку підприємств.....	184
Соломатіна А. Ю. Просування послуг підприємства на основі інтернет-технологій.....	187
Степанова А. Д. Цифрова реклама та трансформація споживчої поведінки: нові можливості та виклики для бізнесу.....	189
Стогнієв А. Є. Логістичне обслуговування як складова логістичного менеджменту.....	193
Сухов А. С. Сучасні підходи до розробки HR-стратегії міжнародної компанії	196
Тімії О. А. Особливості та основні етапи формування зовнішньоекономічної стратегії виробничих підприємств	199
Терещенко В. М. Пріоритетні напрями розвитку HR-політики підприємств сфери послуг у міжнародному бізнес-середовищі	202
Терещук Д. В. Аналіз систем управління якістю продукції	205
Філенко Е. К. Вплив релігійних лідерів на глобальні політичні процеси.....	209
Хайло І. О. Інноваційні підходи та фактори формування позитивного досвіду клієнтів в умовах воєнного стану.....	212

Чепенко Є. М. Аналіз інноваційної активності підприємств у 2019–2023 рр.....	216
Черкасова К. А. Методи смарт-логістики в управлінні логістичною діяльністю	220
Чирков О. В. Сучасні підходи до маркетингових стратегій у готельному бізнесі	223
Чубар Д. В. Методи оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємства.....	225
Чужинов В. Є. Зарубіжний досвід соціального захисту внутрішньо переміщених осіб.....	228
Шапоткіна А. С. Напрями розвитку пенсійної системи в Україні.....	231
Шевцов М. В. Інструменти цифрового маркетингу: аналіз сучасних підходів	233
Shindina D. Marketing strategy of a sports institution as an opportunity to promote and find new sources of profitability and financing.....	236
Яковенко Д. Р. Управління витратами на підприємстві в умовах економічної нестабільності	239

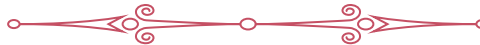

Отримані результати можуть бути використані для вдосконалення систем управління персоналом в організаціях, що прагнуть підвищити ефективність роботи працівників і зміцнити свою конкурентоспроможність на ринку праці.

Науковий керівник – д-р екон. наук, професор Шталь Т. В.

Література: 1. Maslow A. H. Motivation and Personality. New York : Harper & Row, 1954. 411 p. 2. Ryan R. M., Deci E. L. Self-Determination Theory: Basic Psychological Needs in Motivation, Development, and Wellness. New York : Guilford Press, 2017. 756 p. 3. Дмитренко О. С. Система мотивації персоналу на підприємстві: проблеми та шляхи вдосконалення. *Бізнес Інформ*. 2018. № 4. С. 123–127. 4. Мельник О. Г. Мотиваційні механізми розвитку економіки на етапі інноваційних змін : монографія. Кропивницький : КНТУ, 2021. 250 с. 5. Пустовіт В. В. Мотивація персоналу на підприємстві : кваліфікаційна робота магістра. Миколаїв : Чорноморський національний університет імені Петра Могили, 2021. 95 с.

Стаття надійшла до редакції 01.04.2025 р.

РОЛЬ ДЕРЖАВ БАЛТІЇ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ БЕЗПЕКОВІЙ АРХІТЕКТУРІ

УДК 327:005.591.452(474)

Майстро М. А.

Здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня IV курсу
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. Статтю присвячено дослідженню ролі балтійських держав у європейській безпековій архітектурі. Розглянуто їхню участь у системі колективної оборони НАТО. Проаналізовано основні виклики регіональній стабільності, в першу чергу ті, що походять від Російської Федерації. Вироблено рекомендації щодо посилення обороноздатності балтійських країн та вдосконалення методів протидії гібридним загрозам.

Ключові слова: держави Балтії, європейська безпекова архітектура, НАТО, колективна оборона, гібридні загрози.

Annotation. The article explores the role of the Baltic States in the European security architecture. It examines their participation in NATO's collective defense system. The study analyzes key challenges to regional stability, primarily those posed by the Russian Federation. Recommendations are provided to strengthen the defense capabilities of the Baltic States and improve methods for countering hybrid threats.

Keywords: the Baltic States, European security architecture, NATO, collective defense, hybrid threats.

У сучасній європейській безпековій архітектурі, що формується переважно у відповідь на агресивні дії Російської Федерації, держави Балтії стали стратегічним пунктом оборонної стратегії НАТО. Литва, Латвія та Естонія залишаються єдиними колишніми республіками СРСР на європейському континенті, на території яких відсутні збройні конфлікти за участю РФ, як у форматі конвенційної війни, так і у вигляді гібридного конфлікту, пов'язаного із підтримкою «сепаратистських» утворень. Попри значне скорочення військового потенціалу внаслідок війни проти України, Російська Федерація продовжує здійснювати планування наступальних дій проти країн Балтії, а також Фінляндії та Норвегії [7]. Отже, зважаючи на загальну тенденцію розширення російської загрози, балтійський регіон набуває особливого значення з-поміж усіх регіонів зони відповідальності НАТО. **Метою** цього дослідження є розкриття ролі держав Балтії у сучасній європейській безпековій архітектурі та оцінка основних викликів, пов'язаних із забезпеченням їхнього суверенітету та територіальної цілісності.

Варто зазначити, що заходи щодо зміцнення обороноздатності балтійських держав здійснювалися з перших років їхньої незалежності. Одним із перших ключових кроків у цьому напрямі стало створення у 1991 році Нордично-Балтійської вісімки (NB8, Nordic-Baltic Eight). Скандинавські країни та Фінляндія активно підтримували процес здобуття суверенітету балтійськими державами та їхній вихід із зони впливу РФ. Північно-Балтійське співробітництво розвивалося на різних рівнях, охоплюючи взаємодію між політиками, державними службовцями та представниками громадянського суспільства. Пізніше, Нордичні країни відіграли важливу роль у сприянні євроатлантичній інтеграції балтійських держав, надаючи підтримку в їхній підготовці до вступу в Європейський Союз і НАТО [4].

Згодом, у 2000 р. була створена Вільнюська група з метою реформування оборонного сектора держав-кандидатів, включаючи держави Балтії, що зрештою значно прискорило їхній вступ до Альянсу. Фінальним етапом інтеграції колишніх радянських республік до європейської системи безпеки стало набуття членства НАТО 29 березня 2004 р. та, відповідно до Афіньського договору, приєднання до Європейського Союзу 1 травня того ж року [2, с. 26].

Одразу після вступу до НАТО, території Литви, Латвії та Естонії стали зоною відповідальності об'єднаних збройних сил (ОЗС) Альянсу, відтак розпочалася місія «Baltic Air Policing». На авіабазі Шяуляй (Литва) було створено спеціальний підрозділ НАТО, основним завданням якого стала візуальна ідентифікація літаків ВПС Російської Федерації, які наближалися до повітряного простору НАТО або порушували його без належного зв'язку з органами управління повітряним рухом. Формально значна частина польотів ВПС РФ пояснювалася регулярними рейсами між материковою частиною Росії та Калінінградською областю, однак вони мали провокативний характер і, вірогідно, з'ясовували оперативну готовність НАТО до реагування на гібридні загрози [6]. Після анексії Криму та початку військової агресії на сході України у 2014 році Альянс ухвалив рішення про розширення місії, створивши додатковий підрозділ авіаційної поліції на авіабазі Емарі, Естонія.

Усвідомлюючи зростання загроз, пов'язаних із агресивною політикою Російської Федерації, у 2016 році НАТО ухвалило рішення про розгортання союзницьких військ у рамках програми «Enhanced Forward Presence» (EFP). Відповідно, були створені чотири бойові групи під керівництвом Німеччини, Канади, Великої Британії та США, що діють на ротаційній основі та поступово збільшують свій контингент [3, с. 60]. Поряд із вищезазначеними заходами НАТО забезпечує постійну військово-морську присутність у Балтійському морі, зокрема шляхом проведення щорічних навчань BALTOPS, що спрямовані на моделювання сценаріїв відбиття потенційної агресії з боку РФ на прибережні держави.

Розглядаючи виклики, що постають перед керівництвом НАТО та урядами балтійських держав, слід зазначити, що, з огляду на обмежений військовий потенціал для проведення успішного повномасштабного вторгнення, РФ продовжує застосовувати асиметричні та провокаційні методи тиску. До недавнього часу ключовим інструментом впливу залишався енергетичний «шантаж», однак з 8 лютого 2025 року країни Балтії відключилися від російсько-білоруської енергетичної системи та синхронізувалися із енергосистемою Європейського Союзу. За словами литовського міністра енергетики Жигімантаса Вайчюнаса, відключення стало «останнім кроком у боротьбі за енергетичну незалежність» [5]. Цей крок суттєво обмежив можливості РФ, доповнюючи наслідки руйнування газопроводу «Північний потік-1,2» у 2022 році та завершення транзиту російського газу через Україну у 2025 році.

Проте Російська Федерація продовжує зберігати значні важелі впливу на держави Балтії. Однією з головних безпекових проблем балтійських країн залишається помітний вплив російськомовної громади, особливо

в Естонії та Латвії, що пояснюється як більшою чисельністю нацменшини, її компактним проживанням, так і безпосередньою близькістю до РФ. Російськомовні громади в країнах Балтії часто відчують себе дискримінованими, що використовує РФ для поширення пропаганди через державні медіа (RT, Sputnik) та проросійські мережі ботів у соціальних мережах. Російська пропаганда висвітлює внутрішню політику балтійських держав у негативному світлі, зокрема, акцентуючи увагу на мовній політиці та критиці декомунізаційних заходів, просуваючи наративи про утиски російськомовного населення [1]. Таким чином, використання Російською Федерацією заходів «м'якою сили» сприяє формуванню протестних настроїв серед російськомовної громади та посилює соціальний розкол в балтійському регіоні.

У висновку слід підкреслити важливість посилення обороноздатності балтійських країн через комплексний підхід, який включає як традиційні, так і асиметричні заходи. З огляду на негативний досвід України, першочерговим завданням є збільшення військової присутності ОЗС НАТО в регіоні до рівня, достатнього для ефективного стримування ЗС РФ у межах їхньої довоєнної бойової спроможності. Особливу увагу слід приділити зміцненню оборонних позицій поблизу російського кордону, а також у стратегічно важливому Сувальському коридорі. Додатково: важливим є нарощування власного оборонного потенціалу національних ЗС держав Балтії, надаючи економічну та експертну підтримку у розбудові сучасних професійних армій.

Окрім того, для ефективної протидії триваючим гібридним загрозам необхідно розробляти та впроваджувати комплексні стратегії інформаційної безпеки, в першу чергу слід посилювати співпрацю з проєвропейськими соціальними медіа та громадянським суспільством з метою виявлення та нейтралізації дезінформації і пропагандистських наративів. Також варто сприяти повній інтеграції російськомовних громад з метою мінімізації ризиків поширення сепаратистських настроїв. У цьому контексті ключову роль відіграють інформаційно-просвітницькі заходи, спрямовані на роз'яснення мирного характеру НАТО, економічних і політичних переваг членства в ЄС, сутності національних інтересів та історії держав Балтії. Також важливо створювати стимули для осіб, які добровільно виявляють готовність до інтеграції у соціокультурний простір Литви, Латвії або Естонії.

Використання комплексного підходу та активного співробітництва органів влади і з громадянським суспільством дозволить зменшити дестабілізуючий фактор Російської Федерації та досягти підвищення рівня стабільності в регіоні, що матиме вирішальне значення для гарантування подальшого розвитку держав Балтії.

Науковий керівник – д-р філос. наук, професор Кузь О. М.

Література: 1. Гольцов А. Г. Країни Балтії в сучасній геостратегії Російської Федерації. *The scientific heritage*. 2018. № 30. С. 58–62. 2. Історичні основи зовнішньополітичного курсу пострадянських країн : монографія / за ред. А. Г. Бульвінського. Київ : ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2023. 464 с. 3. Москалюк М. Ф. Безпекова політика країн Балтії в умовах російсько-української війни. *Регіональні студії*. 2024. № 37. С. 58–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2024.37.10>. 4. Birkavs V., Gade S. NB8 Wise Men Report. Reykjavík : Ministry for Foreign Affairs of Iceland, 2010. 28 p. 5. Країни Балтії від'єднуються від енергосистем Росії і Білорусі від 07.02.2025 р. // Офіційний сайт BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cpvmpxl8d3po>. 6. Офіційний сайт Організації Північноатлантичного договору. Baltic Air Policing від 05.04.2023 р. URL: <https://ac.nato.int/missions/air-policing/baltics>. 7. Venäjä harjoitteli hyökkäystä Suomeen ja Viroon – Näin vakava on Naton uhka-arvio від 25.12.2024 р. // Офіційний сайт Iltalehti. Analyysi. URL: <https://www.iltalehti.fi/politiikka/a/b4568974-73c3-4c3a-abcb-fb5cd2f7db71>.

Стаття надійшла до редакції 25.02.2025 р.

**Молодіжний економічний вісник
ХНЕУ ім. С. Кузнеця**
Журнал

№2
червень 2025

Відповідальний редактор:

О. С. Вяткіна

Редактор:

І. В. Костіна

Редагування бібліографічних списків:

Ю. А. Вороніна

Комп'ютерна верстка:

В. А. Стасишин

Підписано до друку 27.06.2025 р.

Формат 60×84/8

Ум. друк. арк. 28,3

Наклад 50 прим.

**Засновник – Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця.**

61165, Україна, м. Харків, просп. Науки, 9а.

Видавець – ФОП Стожук А. П.